

T.C.
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 84492432
Konu : Yapı Denetimi

6588

01 AGUSTOS 2013

..... VALİLİĞİNE
Genelge No: 2013/ 28

- İlgi: a) 09.10.2001 tarih ve 48 sayılı mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Genelgesi.
b) 28.07.2003 tarih ve 588 sayılı mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Genelgesi.
c) 13.04.2006 tarih ve 1493 sayılı mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Genelgesi.

Zaman içerisinde gerek 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile ikincil mevzuatında gerek ise uygulamalarda meydana gelen değişiklikler nedeniyle, Bakanlığımızın yayınladığı ilgi (a), (b) ve (c) Genelgelerimiz birleştirilerek yeniden düzenlenmiş ve söz konusu genelgelerimizde yer alan hususlara ilişkin aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1- 4708 sayılı yasa kapsamında ruhsatlandırılmış yapılarda dökülen betondan, deney için alınacak numuneler mutlaka Bakanlığımızdan izin belgeli laboratuvar teknik elemanları tarafından ve ilgili standartlarına uygun şekilde ve tutanakla alınarak, muhafaza edilecek ve laboratuvara nakli yapılacaktır.

Yapı denetim kuruluşları, yüklenici firma ve yapı sahibi tarafından taze beton numunesi alımı yapılamayacak ve bu şekilde alınan numuneler izin belgeli laboratuvar tarafından kabul edilmeyecektir. İzin belgeli laboratuvarlar, ruhsatı bulunmayan inşaatlardan taze beton numunesi almayacaklardır.

Taze beton numunesi alınması işleminde; TS 500/Şubat 2000 standardında belirtildiği gibi, beton imalatının her 100 m³'den veya bir günde dökülen beton miktarından (dökülen beton miktarının 100 m³'ten az olması halinde) altı adet beton numunesi alınacaktır. Numunelerin dökülen betonu temsil edebilmesi için; üç adet değişik transmikslerin her birinden (bir beton kümesinden) ikişer adet beton numunesi alınılacak, bir transmiksleri (bir beton kümesini) temsilen alınan iki adetten biri 7. günde diğeri de 28.günde deneye tabii tutulacaktır. Böylece alınan altı adet numuneden üç adeti 7.günde, diğer üç adeti 28. günde deneye alınmış olacaktır.

İlgili idareler, beton dayanım raporlarında belirtilen numunelerin temsil ettiği beton miktarları toplamının, yapıdaki toplam beton miktarı ile karşılaştırılması sonrası, yapıdaki beton miktarının tamamını kabul edeceklerdir.

Taze beton numunesi alma işleminde; Numune alma- slump (çökme) deneyi TS EN 12350-1/Temmuz 2010 TS EN 12350-2/ Temmuz 2010, Taze hazır betonun sıcaklığının tayini deneyi TS EN 206-1/Nisan 2002 madde 5.2.8 ve Dayanım deneylerinde kullanılacak deney numunelerinin hazırlanması ve küre tabii tutulması TS EN 12390-2/Nisan 2010'daki deney metotlarına mutlaka uyulacaktır.

2- 4708 sayılı Yasa kapsamında ruhsatlandırılmış yapılarda kullanılan beton çelik çubuklarla ilgili deneyler, inşaat mahalline getirilen her çap, sınıf ve tipteki partiden TS 708/Nisan 2010'a göre tutanakla alınan numuneler üzerinde yapılacaktır.

T.C.
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

: 84492432
Konu : Yapı Denetimi

İdare yasa kapsamında ruhsatlandırmış olduğu yapıya ait beton çelik çubuk (demir) raporlarında verilen ihzarat miktarlarını toplayıp, raporların inşaatın tamamında kullanılması gereken beton çelik çubuk (demir) miktarını temsil edip etmediğini kontrol edecektir.

3- 4708 sayılı yasa kapsamında yapılan yapılarda mevcut sertleşmiş betondan numune (karot) alınması durumunda, karotların Bakanlığımızdan tasdikli imza yetkisi almış olan Laboratuvar denetçi mühendisi gözetiminde ve yapı denetim kuruluşu ve yüklenicinin katılımı ile oluşan heyet tarafından tutanakla alınacaktır.

Karot alınması gereken yapıda veya yapı kısmında, karot alma işlemine başlanılmadan önce yapı elemanlarında çok sayıda beton test çekici deneyi yapılacak ve beton test çekici deneylerinden elde edilen basınç dayanım değerlerinin dağılımı dikkate alınarak, söz konusu betonu temsil edecek şekilde yapı elemanı seçimi yapılarak gerekli sayıda karot alınacaktır.

Karot alınan yapı elemanının adını (blok, kat/kot ve akslarını) ve karot numarasını içeren bir tutanak (karot alma formu) düzenlenecek ve yukarda sözü edilen heyetçe imza altına alınacaktır.

Karot numunesi alma ve deneye tabi tutulma işlemlerinde TS EN 12390-3/Nisan 2010'daki deney metotlarına uyulacak ve deney raporlarında ilgili standarda mevcut olmayan (dönüşüm katsayıları gibi) kriterler basınç dayanım sonuçlarına kesinlikle uygulanmayacaktır.

Yasa kapsamındaki yapılarda ihtilaf ve itirazlar nedeniyle yapıdan ikinci kez sertleşmiş beton numunesi (karot) alınması mecburiyeti oluştuğunda referans kuruluş olarak o ilin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Laboratuvarı ya da Merkez Laboratuvarına müracaat edilecektir.

4- 4708 sayılı yasa kapsamındaki yapının mevcut betonlarında projesinde öngörülen basınç dayanımının tespiti deneylerinde TS EN 12504-2/Aralık 2004 Tahribatsız Deneyler-Geri Sıçrama Değerinin Tayini deneyi tek başına uygulanmayacak, bu deney metodu mutlaka TS EN 12504-1/Ocak 2011 Karot alma, muayene ve basınç dayanımı deney metodu ile desteklenecek ve iki deney sonucu birlikte ilgili denetim kuruluşuna veya idareye verilecektir.

5- İzin belgeli Laboratuvarlar yapı denetim firmalarına, 1 (bir) adet'i ilgili idareye verilmek üzere deney raporlarının ve numune alma formunun 2 (iki) adet asıl nüshasını vereceklerdir.

6- Bakanlığımızdan izin belgeli ve 4708 sayılı yasa ve ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyetlerini sürdüren laboratuvarlar sundukları raporlarda "uygun" veya "uygun değil" şeklinde deney sonucuna yorum yapmayacak sadece ilgili standartlarda belirtilen sınırlar değerleri vereceklerdir.

7- Bakanlığımızdan izin belgeli laboratuvarlar, Bakanlığımız "Merkez Yapı Denetim Komisyonu" ile yaptıkları noter tasdikli sözleşme ekindeki deney kapsam listesindeki deneyleri yapabilme yetkisine sahiptirler.

8- Bakanlığımızdan izin belgeli laboratuvarlara kapsamlarındaki deneyler için tasdik edilmiş imza yetkisi Laboratuvar denetçi mühendislerine verildiğinden onun dışındaki kişiler laboratuvardaki görevleri her ne olursa olsun deney raporlarını onaylayamazlar.

T.C.
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 84492432
Konu : Yapı Denetimi

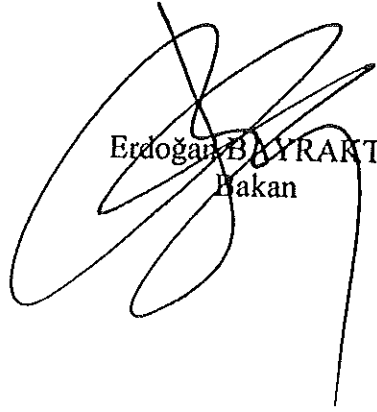
9- 4708 sayılı yasa kapsamında olup izin belgeli laboratuvarı olmayan ilde, diğer illerde bulunan izin belgeli laboratuvarlar taze beton numunesi toplama istasyonunu Bakanlığımızla gerekli, işlemleri yerine getirmek şartı, ile açabileceklerdir. Ancak söz konusu ilde Bakanlığımızdan izin belgeli laboratuvar (Merkez veya şube) açılması halinde diğer ildeki laboratuvarlar bu ildeki taze beton numunesi toplama istasyonlarını kapatacaklardır.

10- Bakanlığımızdan izin belgeli laboratuvarlar sundukları 7 günlük beton numunesi basınç dayanım deney raporlarında (ilgili standartlarında yer almayan) limit değerlere yer vermeyeceklerdir.

11- TSE standartlarında yapılan güncellemeler takip edilerek, ilgili standardın son güncel versiyonunun kullanılmasına dikkat edilecektir.

12- 4708 sayılı Yasa kapsamında ruhsatlandırılan yapılara ait jeoteknik raporlarda yer alan deneylerin raporları Bakanlığımız tarafından izin belgeli Zemin Laboratuvarlarınca hazırlanmış olacak ve ilgili Yapı Denetim Kuruluşları ile ilgili İdareler kesinlikle zemin raporu sonuçlarına göre işlem tesis edilmesini sağlayacaklardır.

Uygulamaların yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda gerçekleştirilmesinin sağlanması için, Genelgenin iliniz dâhilindeki yapı ruhsatı düzenleyen tüm kurumlara, il yapı denetim komisyonlarının asil ve yedek üyelerine, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinde yapı denetimi konusunda görev yapan ilgili personele, Bakanlığımızdan izin belgesi alan Laboratuvar kuruluşlarına ve yapı denetim kuruluşlarına, imza karşılığı tebliğ edilmesi hususlarında bilgilerinizi gereğini önemle rica ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

Dağıtım:
81 İl Valiliği
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)